

Haftalık İnsan Hakları Raporu
(11 - 17 Nisan 2022)

A. Tespit ve Öneriler:

- Kadın Hakları konusunda geçtiğimiz hafta önemli bir gündem maddesi öne çıktı: 13 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği'ne "kadın haklarını savunmak kisvesi altında aile mevhumunu yok sayarak aile yapısını parçaladığı" şeklindeki kimi şikayet dilekçeleri ve dernek yöneticileri hakkında açılmış soruşturmalar gerekçe gösterilerek kapatma davası açıldığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü'nün 29 Mart 2018 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na derneği kapatılması talebinde bulunduğu, savcılığın iddianameyi 2 Aralık 2021 tarihinde hazırladığı belirtildi. .
- Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Osman Kavala kararının uygulanışının denetimi kapsamında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından 2 Şubat 2022 tarihinde başlatılan ihlal prosedüründe müdahil taraf olarak 14 Nisan 2022 tarihinde görüş sundu. Mijatovic, AİHM'ye ilettiği görüşte, Osman Kavala'nın serbest bırakılmamasının AİHM kararını yerine getirme yükümlülüğüne aykırı olduğunu belirterek "casusluk suçlaması sadece Kavala'yı hapiste tutma amacıyla yerleştirildi. Bu ve savcının tutuklama talebinin zamanlaması bu amacın AİHM'nin bağlayıcı bir kararını yerine getirmenin üstünde tutulduğunu açıkça göstermektedir" ifadelerini kullandı.
- Ekonomik haklar ve halkın haber alma özgürlüğü ile doğrudan bağlantılı şekilde görev yapan ENAG ile ilgili gündem geçen haftanın en önemli insan hakları meselelerinden biri oldu. AKP milletvekillerinin yaptığı açıklamaya göre üzerinde çalışıldığı söylenen taslağa göre Türk'ten izin alınmadan herhangi bir mecra yoluyla istatistiki veri yayımlayan kişi ve kurumlara 1-3 yıl arasında hapis cezası öngörülüyor. Özellikle ENAG (Enflasyon Araştırma Grubu) istatistikleri ile TÜİK verilerinin arasında %100'e varan farklılıklar olması meclise gelecek kanun tasarısının asıl sebebi olarak görülüyor. (Bkz: <https://t24.com.tr/haber/bloomberg-tuik-ten-izinsiz-yayimlanan-istatistiklere-hapis-cezası-geliyor,1027783>)
- Bu haftanın öne çıkan insan hakları meselelerinin başında çevre hakkı ihlalleri geldi. Erzincan İliç'te yüzde 80'i Amerikalıların, yüzde 20'si de Çalık Grubu'nun olan bir altın madeni 2010 yılında üretime geçti. 2001 yılında sondaja başlandı ve 2010 yılından 2019 yılına kadar siyanürle üretim yaptı. Ayrıca şirket 197 futbol sahası büyüklüğündeki siyanür ve sülfürik asitli atık havuzunu 600 futbol sahası büyüklüğüne çıkaracağı bir projeye hazırlanıyor. (Bkz: <https://www.veryansintv.com/dunyanin-ikinci-cernobili-erzincanlilar-zehir-soluyor/>) Yine benzeri şekilde Muğla Menteşe'de zeytinliklerini savunan köylülerin eylemini engellemek için Menteşe kaymakamı tarafından jandarmaya yazı gönderildi. (Bkz: https://twitter.com/bahadir_ozgr/status/1513468791644209155?s=24&t=bE5dZ2wz3JGmhCjI7vwTlg)

Gülizar BİÇER KARACA

İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Tel: (0312) 207 4064 Faks: (0312) 207 4066

e-posta: gulizar.bicerkaraca@chp.org.tr

CHP Genel Merkezi Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü 06520 Ankara

www.chp.org.tr

B. Hak İhlalleri Listesi

1. Yaşam Hakkı

- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG), 13 Nisan 2022 tarihinde, 2022 yılının Mart ayında 6'sı kadın, 2'si çocuk, 6'sı göçmen olmak üzere en az 118 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı. Ayrıca en az 9 işçinin Mart ayında Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiği öğrenildi. 2022 yılının ilk üç ayında iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerin sayısı 347 oldu.
- K., O. O., D. K., A. K. isimli 4 polis memuru hakkında 16 Aralık 2019 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesinde dur ihtarına uymadığı gerekmesiyle bir araca açılan ateş sonucu Orhan Günbay isimli kişinin yaşamını yitirmesi ile ilgili Bitlis 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Nisan 2022 tarihinde görüldü. Mahkeme sanık polis memurlarını 'kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası ile cezalandırdı ve daha sonra bu cezayı "iyi hal" gerekçesiyle 25 yıla indirdi. Mahkeme ayrıca sanık polis memurları hakkında tutuklama kararı verdi.

2. İşkence ve Kötü Muamele

- Silivri Cezaevi'nde kalp krizi ile ölen Ferhan Yılmaz'ın yoğun bakım görüntülerinde işkence edildiğine yönelik ciddi şüpheler oluşmuştur. Yılmaz'ın ölüm sebebi olarak kayıtlara bulaşıcı hastalık yazıldığı öğrenildi. (Bkz: <https://twitter.com/evrenselqzt/status/1514225308458696709?s=24&t=D3Ef3Jzlf6 - Gf8Mt9k7lw>)

3. Fikir ve İfade Özgürlüğü

- AKP'li milletvekillerinin yaptığı açıklamaya göre "üzerinde çalışıldığı söylenen taslağa göre TÜİK'ten izin alınmadan herhangi bir mecra yoluyla istatistiki veri yayımlayan kişi ve kurumlara 1-3 yıl arasında hapis cezası öngörülüyor. Özellikle ENAG (Enflasyon Araştırma Grubu) istatistikleri ile TÜİK verilerinin arasında %100'e varan farklılıklar olması meclise gelecek kanun tasarısının asıl sebebi olarak görülüyor. (Bkz: <https://t24.com.tr/haber/bloomberg-tuik-ten-izinsiz-yayimlanan-istatistiklere-hapis-cezasi-geliyor,1027783>)

4. Basın Özgürlüğü

- Gazeteci Ergün Poyraz, 11 Nisan 2022 tarihinde Aydın'ın Kuşadası ilçesindeki evinin önünde kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğradı. Ağır yaralanan ve Söke Devlet Hastanesi yoğun bakım servisine kaldırılan Ergün Poyraz'ın hayati tehlikesinin olduğu öğrenildi.
- Ticaret eski Bakanı Ruhsar Pekcan'ın görevde olduğu dönemdeki bir ihaleye ilişkin <https://www.sozcu.com.tr>, <https://www.yenicaggazetesi.com.tr>, <https://www.milligazete.com.tr> internet sitelerinde yer alan haberlere İstanbul Bakırköy 4. Sulh Ceza Hakimliği'nin

Gülizar BİÇER KARACA

İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Tel: (0312) 207 4064 Faks: (0312) 207 4066

e-posta: gulizar.bickerkaraca@chp.org.tr

CHP Genel Merkezi Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü 06520 Ankara

www.chp.org.tr

29 Mart 2022 tarihli kararı ile kişilik hakları ihlali gerekçesiyle erişim engeli getirildiği öğrenildi.

- Gazeteci Ceren Sözeri hakkında “AKP’ye kim oy kaybettirdi” başlıklı yazısı nedeniyle Turkuvaz Medya Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Serhat Albayrak’ın şikâyetiyle İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesi’nde açılan davanın görülmesine 13 Nisan 2022 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 5 Ekim 2022 tarihine erteledi.

5. Toplantı ve Dernek Kurma Özgürlüğü

- 13 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneği’ne “kadın haklarını savunmak kisvesi altında aile mevhumunu yok sayarak aile yapısını parçaladığı” şeklindeki kimi şikayet dilekçeleri ve dernek yöneticileri hakkında açılmış soruşturmalar gerekçe gösterilerek kapatma davası açıldığı öğrenildi. Basında yer alan haberlerde, İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğü’nün 29 Mart 2018 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na derneği kapatılması talebinde bulunduğu, savcılığın iddianameyi 2 Aralık 2021 tarihinde hazırladığı belirtildi.
- 11 Nisan 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, zamlarla ilgili Bursa’da düzenlenecek mitinge çağrı için Kestel ilçesine asılan pankartların belediye zabıtalari tarafından indirildiği öğrenildi.
- “Kobanê Soruşturması” kapsamında aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) üye ve yöneticilerinin de olduğu kişilerin gözaltına alınmasını protesto etmek için 12 Nisan 2022 tarihinde İstanbul’un Kadıköy ilçesinde HDP tarafından yapılan basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında HDP Kadıköy İlçe Eş Başkanı’nın da olduğu 3 kişiyi gözaltına aldı. Müdahale sırasında HDP İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu’nun da polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve tekerlekli sandalyesinden düştüğü öğrenildi.
- 12 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, 14 Haziran 2018 tarihinde Urfa’nın Suruç ilçesinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar hakkında her gün Urfa Adliye Binası önünde yaptığı adalet nöbeti nedeniyle Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldığı öğrenildi. Son soruşturmaya birlikte Emine Şenyaşar hakkında açılan soruşturmaların sayısının 15 olduğu bildirildi.
- Van Valiliği 13 Nisan 2022 tarihinde yaptığı açıklama ile il genelinde gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarını 30 Mart 2022 itibarıyla 15 gün süreyle yasakladı. Valilik basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması gibi etkinlikleri ise mülki idarenin iznine bağladı. Bu karar ile Van’da 21 Kasım 2016 tarihinden bu yana uygulanan eylem ve etkinlik yasağı kesintisiz 1984 güne uzatılmış oldu.

6. Cezaevleri

- 14 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul Silivri 5 Nolu L Tipi Cezaevi’nde işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan mahpuslardan Abdulmenav

Gülizar BİÇER KARACA

İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Tel: (0312) 207 4064 Faks: (0312) 207 4066

e-posta: gulizar.bickerkaraca@chp.org.tr

CHP Genel Merkezi Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü 06520 Ankara

www.chp.org.tr

Çetin'in Manisa Salihli L Tipi Cezaevi'ne, Coşkun Ağca'nın İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi. Haberde ayrıca işkence ve diğer kötü muameleye maruz kalan bir diğer mahpus Halil Kasal'ın İzmir'deki bir hastanede tutulduğu belirtildi.

7. Siyasal Haklar

- Kayseri'nin Kocasinan ilçesi Belediye Meclisi'nin Milliyetçi Hareket Partisi'nden (MHP) üyesi Sedat Kılıncı, 8 Nisan 2022 tarihinde partisinden istifa ettikten sonra bir programa katılmak üzere geldiği Deniz Postası televizyon kanalında ülkücü oldukları iddia edilen bir grubun saldırısına uğradı.
- AYM, 2018 yılında yapılan milletvekilleri seçimlerinde yeniden milletvekili seçilen Leyla Güven'in tahliye edilmesine yapılan itiraz üzerine yeniden tutuklanmasının kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali olduğuna hükmetti.
- 11 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yapılan ev baskınlarında aralarında Halkların Demokratik Partisi (HDP) İlçe Eş Başkanı ve ilçe yöneticilerinin de olduğu 10 kişi gözaltına alındı.
- Ankara merkezli ve "Kobanê Soruşturması" adı altında yürütülen bir soruşturma kapsamında 12 Nisan 2022 tarihinde 91 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği ve 13 ilde düzenlenen operasyonlarda aralarında eski belediye eş başkanları ile HDP yöneticilerinin de olduğu 46 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.
- 11 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde HDP ilçe binası polis tarafından basıldı. Baskın sırasında parti binasının kapılarının ve pencerelerinin kırıldığı, binada bulunan bilgisayar ve diğer dijital malzemelere el konulduğu, kimi eşyaların zarar gördüğü öğrenildi.

8. Eğitim Hakkı

-

9. Nefret Suçları

- Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, 31 Mart 2022 tarihinde Karaman'da bulunan Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nin öğrenci yurdunda Kürtçe müzik eşliğinde halay çeken Kürt öğrencilerin ırkçı bir grubun saldırısına maruz kaldığı öğrenildi.
- 10 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, İstanbul'un Şişli ilçesinde bulunan 2 Ermeni okulunun kapısına kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından ırkçı semboller çizildiği öğrenildi.

10. Kadın Hakları

- Regl ürünlerine gelen zamları protesto etmek için 14 Nisan 2022 tarihinde İstanbul'un Beyoğlu ilçesindeki İstiklal Caddesi üzerinde yürüyüş yapan kadınlara müdahale eden polis 6 kişiyi gözaltına aldı.

11. Çocuk Hakları

- 14 Nisan 2022 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesinde buldukları bir cismin patlaması sonucu S. E. (15, e) ve Murat E. (15, e) isimli 2 çocuk yaralandı.

12. Sağlık Hakkı

•
13. Mülteci Hakları

- 11 Nisan 2021 tarihinde Bitlis'in Adilcevaz ilçesinde içinde mültecilerin olduğu bir aracın kaza yaptığı ve kaza sonucu 4 mültecinin yaşamını yitirdiği, aralarında aracın sürücüsünün de olduğu 25 kişinin ise yaralandığı öğrenildi.
- 12 Nisan 2022 tarihinde basında yer alan haberlerden, İran'dan Türkiye sınırına geçtiği sırada 16 Mart 2020 tarihinde askerler tarafından gözaltına alınan Mîhemed Mîr Mîrzen (23) adlı kişiden gözaltına alındığı tarihten bu yana haber alınmadığı öğrenildi.

14. Kayıplar

•

15. Sendikal Haklar

•

16. Savunma Hakkı

- 10 Nisan 2022 tarihinde Şırnak'ta polise ait bir aracın çarpması sonucu avukat Serkan Karakaş yaralandı. Basında yer alan haberlerden, gözaltına alınan polis memurunun ifadesinde "Psikolojim iyi değildi. Gaipten sesler duydum ve geri geri gelerek çarptım" dediği öğrenildi. Gözaltına alınan polis memuru 12 Nisan 2022 tarihinde sevk edildiği mahkeme tarafından 'kasten öldürmeye teşebbüs' iddiasıyla tutuklandı.
- 19 avukat hakkında 10 Ekim Ankara Katliamı'nı protesto etmek için 12 Ekim 2015 tarihinde İstanbul Adliyesi'nde basın açıklaması yaptıkları gerekçesiyle İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmesine 12 Nisan 2022 tarihinde devam edildi. İddianamede avukatların '2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Kanunu'na muhalefet', 'örgüt propagandası yapmak' suçlarından cezalandırılmaları istenmektedir. Mahkeme duruşmayı 30 Haziran 2022 tarihine erteledi.

17. LGBTİ+ Hakları

•

18. Cumhurbaşkanı'na Hakaret

- Halkevleri merkez yürütme kurulu üyesi ve Ya Kanal Ya İstanbul Koordinasyonu üyesi Rüya Kurtuluş hakkında katıldığı bir basın açıklamasında yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın görülmesine 14 Nisan 2022 tarihinde devam edildi. Mahkeme duruşmayı 7 Temmuz 2022 tarihine erteledi.
- Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Balıkesir eski Milletvekili Mehmet Tüm hakkında yaptığı konuşmalarda Cumhurbaşkanı'na hakaret ettiği iddiasıyla yargılandığı davada verilen beraat kararını bozan Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, Mehmet Tüm'ün 11 ay 20 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi.

Gülizar BİÇER KARACA

İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

Tel: (0312) 207 4064 Faks: (0312) 207 4066

e-posta: gulizar.bicerkaraca@chp.org.tr

CHP Genel Merkezi Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü 06520 Ankara

www.chp.org.tr

- Tiyatro sanatçısı Genco Erkal hakkında 'Cumhurbaşkanı'na hakaret' iddiasıyla İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın karar duruşması 14 Nisan 2022 tarihinde görüldü. Mahkeme Genco Erkal'ın beraatine karar verdi.

19. İnsan Hakları Savunucularının Savunulması

- 14 Nisan 2022 tarihinde Batman Adliyesi'nde bir tutuklunun polisin fiziksel şiddetine maruz kalmasına müdahale eden avukat Orhan Alphan'ın da aynı polisin işkence ve diğer kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. İşkence ve diğer kötü muamele sonucu avukatın yüzünden yaralandığı ve sağlık raporu alarak sorumlu polis memuru hakkında suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.
- Boğaziçi Üniversitesi'ne Cumhurbaşkanı tarafından atanan rektörü protesto etmek için 3 Şubat 2021 tarihinde İzmir'de yapılan barışçıl toplantıya yönelik polis müdahalesi sonucu gözaltına alınan insan hakları savunucusu TİHV İzmir Temsilciliği Tıbbi Sekreteri Aytül Uçar ile ÇHD üyesi avukat Erdoğan Akdoğdu'nun da aralarında olduğu 6 kişi (Aytül Uçar, Emine Akbaba, İrem Çelikbaş, avukat Erdoğan Akdoğdu ve İ. T. ile M. K.) hakkında İzmir 49. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın ilk duruşması 15 Nisan 2022 tarihinde görüldü.
- 17 kişi hakkında 2013 yılındaki Gezi Parkı eylemleri nedeniyle İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın 15 Nisan 2022 tarihinde yapılan aylık tutukluluk incelemesinde mahkeme, Osman Kavala'nın hukuki durumunda bir değişiklik olmaması gerekçesiyle oy çokluğuyla tutukluluğunun devamına karar verdi. Bir üye hakimin, Osman Kavala'nın adli kontrol tedbiriyle tahliye edilmesi yönünde görüş bildirerek karara şerh düştüğü öğrenildi.

20. Sağlıklı Bir Çevrede Yaşama Hakkı

- 14 Nisan 2022 tarihinde Adıyaman'ın Kömür beldesine bağlı Serintepe mahallesine yapılmak istenen mermer ocağını protesto edenlere müdahale eden jandarma 20 kişiyi gözaltına aldı.
- Erzincan İliç'te yüzde 80'i Amerikalıların, yüzde 20'si de Çalık Grubu'nun olan bir altın madeni 2010 yılında üretime geçti. 2001 yılında sondaja başlandı ve 2010 yılından 2019 yılına kadar siyanürle üretim yaptı. Ayrıca şirket 197 futbol sahası büyüklüğündeki siyanür ve sülfürik asitli atık havuzunu 600 futbol sahası büyüklüğüne çıkaracağı bir projeye hazırlanıyor. (Bkz: <https://www.veryansintv.com/dunyanin-ikinci-cernobili-erzincanlilar-zehir-soluyor/>)
- Muğla Menteşe'de zeytinliklerini savunan köylülerin eylemini engellemek için Menteşe kaymakamı tarafından jandarmaya yazı gönderildi. (Bkz: https://twitter.com/bahadir_ozgr/status/1513468791644209155?s=24&t=bE5dZ2wz3JGmhCjI7vwTlg)